

вдасться можливим оцінити тільки після закінчення війни та повної деокупації всіх територій України. За таких надзвичайно складних умов, наша держава за підтримки міжнародної спільноти повинна вживати дієвих заходів щодо забезпечення права на безпечне для життя і здоров'я довкілля та приймати відповідальні рішення для впровадження ефективного механізму притягнення країни агресора до міжнародно-правової відповідальності за заподіяну шкоду навколишньому середовищу України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254 к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Іванюшенко В.В. Право людини і громадянина на безпечне для життя і здоров'я довкілля: поняття та зміст. Правничий вісник Університету «КРОК». Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК». – К., 2010. – Вип. 6. – Т. 1. – С. 17–23.
3. Краснова Ю. А. Юридична природа екологічної безпеки. Юридичний електронний науковий журнал. 2017. № 4. С. 57–60.
4. Денисенко К.В. Проблеми реалізації права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в умовах воєнного стану// Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». - № 1. – 2024. – С. 323-327

Кухар О. В.

кандидат юридичних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет
e-mail: fregat009@ukr.net

РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ

У Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року було відзначено бажання України приєднатися до групи цивілізованих держав і зобов'язання забезпечити реальне здійснення прав і свобод людини і громадянина, строго дотримуючись загальноновизнаних принципів та норм міжнародного права й міжнародних стандартів у сфері прав людини. Приєднання України до Ради Європи 9 листопада 1995 року мало значний

вплив на подальший розвиток прав і свобод людини і громадянина. Україна приєдналася до багатьох європейських конвенцій у цій галузі та взяла на себе конкретні зобов'язання ратифікувати їхні норми в національне законодавство.

Конституція України 1996 року відтворила всі основні принципи міжнародного права щодо прав людини. Одним із значних досягнень у гарантуванні прав і свобод є встановлена Конституцією система організаційно-правових гарантій, в якій важлива роль відведена Президентові України, Верховній Раді України, органам виконавчої влади та місцевого самоврядування, судам, прокуратурі та Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини.

На сучасному етапі, враховуючи специфіку громадсько-політичного, соціально-економічного та зовнішньополітичного контексту в Україні, правова політика в сфері прав людини набула нового значення. Указом Президента України від 25 серпня 2015 року № 501/2015 була затверджена Національна стратегія у сфері прав людини, спрямована на вирішення основних системних проблем у захисті прав і свобод людини. Ця стратегія базується на національному досвіді, міжнародно-правових принципах, досвіді діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і правозахисних організацій України, а також на практиці Європейського суду з прав людини.

Метою реалізації Стратегії є встановлення пріоритетності прав і свобод людини як визначального чинника при прийнятті державної політики та прийнятті рішень органами державної влади та місцевого самоврядування.

Стратегія ґрунтується на наступних принципах:

1. Відкритість і прозорість у реалізації положень Стратегії з метою максимального залучення всіх заінтересованих сторін до її виконання та моніторингу.

2. Гарантування рівності та уникнення дискримінації у забезпеченні прав і свобод людини.
3. Конкретність, досяжність цілей та вимірюваність очікуваних результатів реалізації Стратегії.
4. Добросовісність у тлумаченні та виконанні Стратегії.
5. Планування розподілу фінансових та інших ресурсів з урахуванням необхідності досягнення цілей Стратегії.
6. Забезпечення своєчасного реагування на нові виклики.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 року під номером 1393-р був схвалений план дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року. Цей план передбачає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення належних гарантій захисту права на життя та наявності правових механізмів та засобів захисту, а також на ефективне розслідування порушень права на життя.

Окрім цього, план передбачає створення ефективної системи протидії катуванням, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, а також умов для запобігання випадкам неналежного поводження. Додатково, він має на меті створення ефективної системи захисту права на свободу та особисту недоторканність, ефективне розслідування злочинів насильницького зникнення, а також забезпечення права на незалежний та справедливий суд у розумний строк.

Важливо зазначити, що від ефективності реалізації даного плану дій буде залежати загальний стан дотримання прав людини в Україні та, значною мірою, перспективи України на шляху до європейської інтеграції.

Список використаних джерел:

1. Про Національну стратегію у сфері прав людини: Указ Президента України від 2021 р. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text) (дата звернення: 02.08.2022).
2. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.

3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042.

Мальцев В. В.

викладач кафедри конституційного і міжнародного права факультету №4
Харківський національний університет внутрішніх справ
e-mail: alan.kast.95@gmail.com

Олійник В. О.

курсантка 1 курсу факультету №4
Харківський національний університет внутрішніх справ
e-mail: oleynikvika7@gmail.com

**КОНСТИТУЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ:
БАЛАНС МІЖ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА ПРАВАМИ
ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ**

Атрибуція конституційних прав і свобод вищою юридичною силою не є індикатором їх безумовної непорушності. Відповідно до комплексного аналізу, представленого Ю.Б. Ірхою, існують юридично визначені обставини, за яких ці права та свободи можуть підлягати тимчасовому обмеженню [1, с. 78]. Законодавчо врегульовані межі таких обмежень є необхідністю для захисту суттєвих суспільних інтересів, зокрема здоров'я та морального добробуту населення, національної безпеки, територіальної недоторканності держави, а також прав і свобод інших осіб. Ці заходи також спрямовані на забезпечення громадського порядку, запобігання злочинності, ефективне розслідування кримінальних справ, захист конфіденційної інформації, а також на підтримку авторитету та об'єктивності судочинства. В цьому контексті, обмеження окремих конституційних прав та свобод можна розглядати як засіб досягнення збалансованої взаємодії інтересів особи, суспільства та державного апарату, що є фундаментальним принципом правової держави та демократичного суспільства.